

УДК 159.942:351.75

Наталія ПОТАПЧУК,

*кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький*

ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ НА ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ ЯК ЧИННИК ПОЯВИ ЧУТОК

Стаття присвячена розгляду проблеми реагування органів виконавчої влади на виникнення надзвичайної ситуації як чинник появи чуток. У статті досліджуються такі поняття, як “надзвичайна ситуація”, “реагування на надзвичайні ситуації”, “принципи планування реагування на надзвичайні ситуації”. Автором досліджено сутнісну характеристику поняття “чутки”, причини та чинники їх появи. З’ясовано, що в умовах надзвичайної ситуації діяльність органів виконавчої влади може спричинити появу та поширення чуток. Органи виконавчої влади можуть виявляти такі стилі реагування на надзвичайну ситуацію: свідоме нагнітання обстановки, бездіяльність чи помилкові дії. Обрання цих стилів реагування на надзвичайну ситуацію призводить до появи різноманітних чуток (чуток-страховиськ, агресивних чуток та ін.) та поширення масової паніки серед населення.

Ключові слова: *надзвичайна ситуація, ліквідація наслідків надзвичайної ситуації, реагування на надзвичайну ситуацію, інформаційне реагування на надзвичайну ситуацію, органи виконавчої влади, чутки, циркуляція чуток.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. В Україні щорічно виникає велика кількість важких надзвичайних ситуацій (далі – НС) природного та техногенного характеру, внаслідок яких гине багато людей, а матеріальні збитки сягають кількох мільярдів гривень. Статистика дає нам невтішні дані, наприклад, тільки у 2015 році в Україні було зареєстровано 148 надзвичайних ситуацій. Відповідно до Національного класифікатора надзвичайних ситуацій вони розподілилися на: техногенного характеру – 63; природного характеру – 77; соціального – 8. Унаслідок цих НС загинуло 242 особи (з них 40 дітей) та постраждало – 962 (з них 422 дитини). За масштабами НС, що виникли у 2015 році, розподілилися на: державного рівня – 2; регіонального – 9; місцевого – 62; об’єктового рівня – 75.

Тенденція зростання кількості природних і особливо техногенних НС та важкість їх наслідків змушують розглядати цю проблему як загрозу безпеці окремої людини, суспільства та навколишньому середовищу, а також стабільності розвитку економіки країни. Запобігання НС природного і техногенного характеру, ліквідація їх наслідків, максимальне зниження масштабів втрат перетворилося на загальнодержавну проблему і є одним з найважливіших завдань діяльності органів виконавчої влади і управління всіх рівнів. Адже від їхнього реагування, правильних і скоординованих дій залежить не тільки збереження матеріальних цінностей, але й життя людей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Розгляду проблеми появи та поширення чуток присвячені праці Г. Андреевої (розгляд механізмів циркуляції чуток в суспільстві), М. Мельникової (аналіз чинників поширення чуток), В. Москаленко (вивчення феномену чуток), Л. Орбан-Лембрик (соціально-психологічний вплив чуток на населення), А. Назаретяна, Д. Ольшанського, Л. Почебут, О. Тімченка (аналіз впливу чуток на розвиток паніки) та інших [1; 6; 7; 10; 8; 9; 11; 5]. Проте у своїх дослідженнях науковці звертають увагу на основні характеристики цього феномену, не розглядаючи при цьому діяльність органів виконавчої влади при виникненні НС як чинник появи та поширення чуток серед населення.

З огляду на це **метою статті** є дослідження стилів реагування органів виконавчої влади на виникнення НС як чинника появи чуток.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Кодексі цивільного захисту України зазначено, що надзвичайна ситуація – це обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, а також неможливості проживання на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності [4].

Відповідно до положень Кодексу цивільного захисту України реагування на НС та ліквідація їх наслідків – це скоординовані дії суб'єктів забезпечення цивільного захисту, що здійснюються відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, уточнених в умовах конкретного виду та рівня надзвичайної ситуації, і полягають в організації робіт з ліквідації наслідків НС, припинення дії або впливу небезпечних чинників, викликаних нею, рятування населення і майна, локалізації зони НС, а також ліквідації або мінімізації її наслідків, які становлять загрозу життю або здоров'ю населення, заподіяння шкоди території, навколишньому природному середовищу або майну [4].

Задля вичерпної інтерпретації поняття “реагування на надзвичайні ситуації” звернемося до Статі 110 Кодексу цивільного захисту України, в якій зазначено, що реагування на НС (далі – НС) полягає:

в організації та здійсненні органами управління та силами цивільного захисту скоординованого комплексу організаційних та практичних дій (заходів) щодо ліквідації НС, подій та їх наслідків;

проведенні робіт з ліквідації НС;

екстреній допомозі населенню у НС;

життєзабезпеченні постраждалого населення, надання йому медико-санітарної, матеріальної та психологічної допомоги;

проведенні відновлювальних робіт.

При цьому реагування здійснюється на усі види НС та подій на усій території України (Ст. 110) [4].

Варто зауважити, що для координації робіт з ліквідації НС за рішенням місцевого органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, керівника підприємства, установи та організації створюються спеціальні комісії з ліквідації НС [4], яким належить:

організувати виконання плану заходів щодо ліквідації НС;

формувати план заходів щодо захисту населення і територій від наслідків НС;

безпосередньо організувати та координувати діяльність структурних підрозділів місцевого органу виконавчої влади, виконавчого органу ради, підприємств, установ та організацій, пов'язану з виконанням плану заходів щодо ліквідації наслідків НС;

забезпечувати життєдіяльність постраждалого населення;

забезпечувати заходи соціального захисту постраждалого населення;

організувати відновлювальні роботи.

Планування реагування на НС є однією з найважливіших функцій управління у сфері цивільного захисту, яке здійснюється на основі певних принципів. До загальних принципів планування реагування на НС належать [2]: цільову направленість; системність; безперервність; збалансованість; оптимальність використання ресурсів; адекватність рівня загрози та заходів реагування.

Очевидно, що аргументоване обґрунтування принципів реагування на НС потребує більш детального та логічного їх висвітлення. Так, перший принцип реагування – вибір та обґрунтування цільової направленості (цілей), кінцевої мети, результатів реагування на НС є найважливішим принципом планування. Чітко та зважено визначені кінцеві цілі є вихідним пунктом планування.

Ефективність та реальність планів значною мірою залежить від ступеня реалізації принципу системності. Цей принцип вимагає, щоб планування охоплювало всі сфери діяльності суб'єкта господарювання, враховувало тенденції, зміни та зворотні зв'язки між усіма елементами (об'єктами, процесами).

Важливою проблемою та передумовою життєздатності планування є забезпечення його безперервності. Процес планування в організації має здійснюватись постійно в межах установленого циклу. Розроблені плани мають постійно змінювати один одного.

Однією із найважливіших вимог до планових рішень є забезпечення оптимальності використання застосовуваних ресурсів. Використання ресурсів повинно орієнтуватись на потреби і реальні можливості, які враховують стан суб'єкта та можливість інтенсифікації діяльності застосовуваних ресурсів (сил та засобів), максимально повну реалізацію наявних резервів тощо.

Важливою якісною характеристикою плану є його збалансованість, тобто необхідна і достатня кількісна відповідність між взаємозв'язаними розділами та показниками плану. Збалансованість являє собою визначальну умову обґрунтованості планів, реальності їх виконання. Головним її проявом є відповідність між потребами в ресурсах та їх наявністю. Принцип збалансованості вимагає також планування ресурсного забезпечення готовності до швидкої та адекватної реакції на зміни умов функціонування.

Принцип адекватності планування щодо об'єкта та умов його функціонування виходить з того, що оскільки постійної мінливості зазнають небезпечні чинники, які створюють загрозу життю і здоров'ю людей, причини їх виникнення, технології реагування на загрози, остільки методи планування, показники та розділи планів, організація самого процесу їх розробки повинні постійно переглядатись, а при необхідності розроблюватись та застосовуватись поліпшені або принципово нові методи та процедури планування [2].

Проте однією з найголовніших проблем на сьогодні в Україні є відсутність виписаних (формалізованих) процедур інформаційного реагування на надзвичайні події (принаймні такі, що відповідають сучасному стану розвитку інформаційного простору). Це часто призводить до загрозової ситуації, коли інформаційне реагування здійснюється "навздогін", не узгоджено між основними постачальниками інформації з боку органів державної влади. Водночас відсутність інформації або її нестача сприяє виникненню чуток і пересудів, що

створює сприятливе середовище для появи панічних настроїв. А паніка серед постраждалого населення завдає значно більше негативних наслідків, ніж сама НС.

Тому форма подання стресогенної інформації в умовах НС повинна відповідати низці умов, що забезпечують мінімальний рівень захисту населення та протидію чуткам: конструктивне уявлення проблеми (люди знаходяться в стані активного опору), аналіз можливих способів подолання труднощів, інформування про хід вирішення проблеми, надання психологічної підтримки постраждалим та учасникам рятувальної операції (демонстрація соціального схвалення і допомоги) [3].

Логіка розгортання теоретизації предмету дослідження потребує з'ясування змісту поняття "чутки". Так, зокрема, соціальні психологи Н. Ануфрієва, Т. Зелінська та Н. Єрмакова [13, с. 212] розтлумачують цей феномен як специфічний вид міжособистісної комунікації, в процесі якої передається емоційно значуща для аудиторії інформація, повідомлення, що відображають реальні чи вигадані події. А в психологічному словнику [12, с. 599] чутки розглядаються як специфічний вид міжособистісної комунікації, у процесі якої сюжет, що певною мірою відбиває деякі реальні або вигадані події, стає надбанням великої дифузійної аудиторії.

Сутнісна характеристика змісту цього феномену дозволяє дійти висновку, що чутки є емоційно забарвленою інформацією, значущою для певної аудиторії, але водночас вони можуть виникати безпідставно, відображаючи вигадані, а не реальні події. В умовах надзвичайної ситуації, чутки дуже часто призводять до підвищення і так завищеного рівня емоційного напруження у населення, що, у свою чергу, провокує появу конфліктності і нервозності в поведінці всіх учасників НС [14].

Для протидії розповсюдженню чуток інформація повинна бути: оперативною, тобто своєчасно доводитися до населення; відкритою та достовірною, оскільки створення хибного уявлення про ризики, приховування або заперечення фактів, їх замовчування принесє тільки шкоду; чіткою, тобто має надаватися так, щоб її зрозуміла цільова аудиторія (однак це не повинно завдавати шкоди фактичній точності або повноти інформації); безперервною, бо якщо інформа-

ція не оновлюється регулярно, то вона забувається; об'єктивною та своєчасною [3].

Дослідниця М. Клушина [3] зазначає, що при настанні НС природного характеру основними критеріями протидії чуткам повинні стати достовірність інформації, якомога менший рівень сенсаційності та здійснення інформування в тісному контакті з державною владою. Інформація повинна бути цільовою, тобто передусім орієнтована на людей, що знаходяться в зоні лиха, а не на весь інформаційний простір. В умовах НС техногенного характеру інформація повинна носити більше аналітичний характер (роз'яснювати причини події), бути спрямованою на навчання та дотримання правил поведінки, носити психотерапевтичний характер, позаяк одне необережне слово може призвести до непередбачених соціальних та політичних наслідків. Тобто має здійснюватись вибудовування інформаційного поля у тісному контакті з органами влади.

Варто зауважити, що стиль реагування на появу чуток в умовах НС істотно залежить від типу політичної влади в країні. Так, тоталітарний режим нетерпимий до будь-якого генератору невизначеності в екстремальній ситуації. Зазвичай він орієнтований на ідеал централізованого наскрізного контролю, сприймає спонтанність як прикору помилку управління і прагне вибудувати повністю "прозору" інформаційну систему. У системі такого типу, яка названа командно-адміністративною, чутки – таке ж негативне явище, як, наприклад, приватна власність або підприємницька ініціатива. Тому тут з ними ведеться боротьба будь-якими способами.

У демократичному суспільстві чутки вважаються нормальним явищем. Тому, навіть у випадку настання НС, допускається оптимальне співвідношення визначеності і невизначеності ситуації, яке робить систему більш аморфною, але разом з тим внутрішньо різноманітною, а тому гнучкою і адаптивною. Відповідно, у демократичному суспільстві ніколи не ставиться завдання ліквідації чуток взагалі як соціального феномену. А в умовах НС практичні завдання обмежуються вибудовуванням стресостійкого середовища в межах окремих, відносно замкнених, груп (аварійно-рятувальний підрозділ, місцевий

орган виконавчої влади, підприємство тощо), при проведенні робіт з ліквідації наслідків НС, а також протидією конкретній циркулюючій чутці [8].

Дослідник психології масової поведінки А. Назаретян [8] зазначає, що іноді з настанням НС чутки навмисно поширюються спеціально підготовленими провокаторами з боку органів державної влади. Це здійснюється для того, щоб свідомо нагнітати обстановку в зоні лиха та привернути увагу людей до себе, тобто підвищувати або підтверджувати значущість власної особи в очах оточення, а тим самим і у власних очах.

Іншим чинником навмисного поширення чуток в умовах НС з боку органів державної влади є, як не дивно, підтримка емоційного балансу серед населення. Виявляється, що циркулююча чутка здатна тимчасово оптимізувати емоційний баланс у групі людей, тобто знизити або підвищити емоційну напругу до оптимального рівня. Якщо група тривалий час живе в напруженому очікуванні (особливо в очікуванні інформації про ситуацію в зоні лиха), люди відчують непереборне бажання обговорити “між собою можливі небезпеки”. Парадоксальним чином, навіть поширення серед людей “чуток-страховиськ” здатне на певний час знизити емоційну напругу – спрацьовує ефект афіліації, відчуття своєї приналежності до громади [8].

У випадку бездіяльності органів виконавчої влади в умовах НС (некомпетентність влади, надмірна її бюрократизація, нездатність своєчасно та адекватно реагувати на НС, відсутність алгоритму дій при виникненні такої ситуації та застосування прийомів нейтралізації чуток) циркулюючі чутки здатні завдати дуже серйозну соціально-психологічну та матеріальну шкоду або загрозу для життя чи здоров'я людей. Так, Чорнобильська аварія 26 квітня 1986 року захопила зненацька не тільки політичних керівників, але й вчених. По довколишніх районах миттєво поширилася “чутка-страховисько” про надзвичайну небезпеку вибуху на ЧАЕС для здоров'я і життя людей. Але партійне радянське керівництво України, не намагаючись розібратися в тому, наскільки чутка є достовірною, за сталою традицією, думало тільки про те, як би побільше інформації засекретити (від своїх громадян) і як позбутися

посиленого інтересу до цієї ситуації. Потрібно було будь-якою ціною спростувати ці чутки, і такою ціною стало здоров'я людей. Замість того, щоб скасувати масову першотравневу демонстрацію і рекомендувати громадянам по можливості не залишати квартири, партійні організації отримали вказівку домогтися максимальної масовості участі. З погляду застосування технологій спростування чуток, все робилося начебто правильно. Заходи виявилися настільки ефективними, що через декілька днів після аварії американський супутник сфотографував голих по пояс хлопчаків, які грають у футбол на вулиці міста Прип'яті. А жителі тих міст, де керівництво використовувало більш людяну тактику, скасувавши святкові заходи і розповівши про можливі небезпеки, отримали значно меншу дозу радіації і згодом не пережили настільки сильного психологічного шоку [8].

На жаль, така ж ситуація спостерігається і при помилкових діях влади у випадку виникнення НС. Неправильна оцінка ситуації з боку органів державної влади, несвоєчасне інформування населення про хід робіт з ліквідації наслідків НС, відсутність взаємодії чи неузгодженість дій з представниками штабу по ліквідації наслідків НС, нездатність правильно реагувати на потреби і запити людей, невміння працювати зі стихійними натовпами призводить до того, що чутки поширюються миттєво. Ці чутки не просто лякають людей, але й призводять до появи агресії і гніву (так звані "агресивні чутки"). Агресивні чутки з'являються там, де є напружені відносини між соціальними групами, причому навіть явно стихійні або викликані власною нерозумною діяльністю лиха часто підсилюють ненависть до певної групи чи особистості.

Так, зокрема, досить часто представники штабу з ліквідації надзвичайних ситуацій не завдають собі клопоту щодо спілкування з журналістами або повідомляють інформацію в такому вигляді, що вона сама стає чуточкою. Наприклад, після закінчення вибухів на військових складах поблизу населеного пункту Новобогданівка, представник штабу з ліквідації цієї надзвичайної ситуації повідомив, що через дві години вибухи відновляться. Всі жителі через 40 хвилин зібралися на автовокзалі, готові до евакуації. Але представник штабу забув згадати, що це будуть

заплановані підриви зібраних рятувальниками вибухових речовин, і ці підриви не загрожують життю і здоров'ю жителів [14, с. 143–150].

Так, інформаційний вакуум та помилкові дії влади у випадку виникнення НС можуть не тільки сприяти виникненню чуток, але й підсилювати і без того завищений рівень емоційної напруги серед населення. Внаслідок цього з'являються тривожні і панічні настрої, які часто важче подолати, аніж саму НС.

Висновки. За результатами дослідження нами з'ясовано, що органи виконавчої влади можуть виявляти декілька помилкових стилів реагування на НС, а саме: свідоме нагнітання обстановки, бездіяльність чи помилкові дії. Обрання таких стилів реагування на НС призводить до появи панічних настроїв серед населення та циркуляції різноманітних чуток (чутток-страховиськ, агресивних чуток та ін.). Тому для інтенсифікації діяльності з протидії чуткам в умовах НС органам виконавчої влади слід використовувати такі техніки, як: виключення мотивуючої ситуації або інтересу до цієї ситуації; оприлюднення фактів з метою задоволення інтересу цільової аудиторії і створення розуміння слухової інформації у аудиторії [14].

Отже, реагування на НС та ліквідація її наслідків є однією з найважливіших функцій діяльності органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту. Від того, який стиль поведінки оберуть владні органи та які дії будуть здійснювати при ліквідації наслідків НС залежить не тільки збереження фізичного і матеріального благополуччя людей, але й психічного здоров'я постраждалих. У випадку бездіяльності влади, її помилкових дій чи свідомого нагнітання обстановки серед населення можуть поширюватися панічні настрої та різноманітні чутки, які часто завдають набагато більше шкоди, ніж сама надзвичайна ситуація.

Перспективним для подальших розвідок у даному напрямку є вивчення можливостей урахування психологічних знань у розвитку законодавчої бази протидії чуткам в умовах НС.

Список використаної літератури

1. Андреева Г. М. Социальная психология : учеб. для высших учебн. завед. / Г. М. Андреева. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 384 с.

2. Березюк О. В. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / О. В. Березюк, М. С. Лемешев. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 204 с.
3. Клушина Н. И. Власть, СМИ и общество (стратегии и тактики формирования общественного мнения) / Н. И. Клушина // Язык СМИ и политика / под ред. Г. Я. Солганика. – М. : Изд-во Московского ун-та, 2012. – С. 262–283.
4. Кодекс цивільного захисту України № 5403-VI від 2.10.2012 (із змінами, внесеними згідно із Законом № 224-VII від 14.05.2013) / ВВР. – К., 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
5. Кризова психологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. В. Тімченка. – 2-е вид. – Х. : НУЦЗУ, КП “Міська друкарня”, 2013. – 380 с.
6. Мельникова М. С. Как правильно распускать слухи [Электронный ресурс] / Мельникова М. С. – 2011. – Режим доступа : <http://shkolazhizni.ru/archive/0/n-21477/>
7. Москаленко В. В. Психологія соціального впливу : навч. посіб. / В. В. Москаленко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 448 с.
8. Назаретян А. П. Агрессивная толпа, массовая паника, слухи : лекции по социальной и политической психологии / А. П. Назаретян. – Спб. : Питер, 2003. – 192 с.
9. Ольшанский Д. В. Психология масс / Д. В. Ольшанский. – Спб : Питер, 2001. – 368 с.
10. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2005. – 448 с.
11. Почебут Л. Г. Социальная психология толпы : монография / Л. Г. Почебут. – Изд-во “Печь”, 2004. – 346 с.
12. Психология : словарь / под ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – М. : Политиздат, 1990. – 483 с.
13. Соціальна психологія : навч.-метод. посіб. / Н. М. Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – К. : Каравела, 2009. – 216 с.
14. Христенко В. Є. Психологічні прийоми нейтралізації чуток в осередку надзвичайної ситуації / В. Є. Христенко // Проблеми екстремальної та кризової психології : зб. наук. праць / голов. ред. Перелигіна Л. А. – Харків : НУЦЗУ, 2012. – Вип.12. Частина 2. – С. 143–150.

Рецензент – доктор психологічних наук, професор Потапчук Є. М.

Стаття надійшла до редакції 2.12.2016

Потапчук Н. **Особенности реагирования органов исполнительной власти на возникновение чрезвычайной ситуации как фактор появления слухов**

Статья посвящена рассмотрению проблемы реагирования органов исполнительной власти на возникновение чрезвычайной ситуации как фактор появления слухов. В статье исследуются такие понятия, как “чрезвычайная ситуация”, “реагирование на чрезвычайные ситуации”, “принципы планирования реагирования на чрезвычайные ситуации”. Автором статьи исследована сущностная характеристика понятия “слухи”, причины и факторы их появления. Выяснено, что в условиях чрезвычайной ситуации деятельность органов исполнительной власти может вызвать появление и распространение слухов. Органы исполнительной власти могут оказывать следующие стили реагирования на чрезвычайную ситуацию: сознательное нагнетание обстановки, бездействие или ошибочные действия. Избрание таких стилей реагирования на чрезвычайную ситуацию приводит к появлению разнообразных слухов (слухов-страшилищ, агрессивных слухов и др.) и распространение массовой паники среди населения.

Ключевые слова: *чрезвычайная ситуация, ликвидация последствий чрезвычайной ситуации, реагирования на чрезвычайную ситуацию, информационное реагирование на чрезвычайную ситуацию, органы исполнительной власти, слухи, циркуляция слухов.*

Potapchuk N. **Features of the response of the Executive bodies on emergency situation as a factor of the appearance of rumors**

The article is devoted to the problem of reaction of bodies of the Executive power in an emergency situation as a factor for the rumours. The author explores concepts such as “emergency”, “the emergency response”, “the principles of planning of emergency response” in the article. The author found that for coordination of works on liquidation of consequences of emergency situations by the decision of local body of Executive power created a special Commission on liquidation of emergency situations. However, the author notes in the article that one of the main problems in Ukraine today is the lack of written (formalized) procedures for information

respond to emergencies. It is often leads to rumors, which creates a favorable environment for the emergence of panic moods among the population.

The author of the article explored the essential characteristic of the concept of «rumours», causes and factors of their occurrence. It was found that in emergency situations the activities of bodies of Executive power can cause the emergence and spread of rumours. Executive bodies can provide the following styles of emergency response: a conscious aggravation of the situation, the inaction or wrong actions. The election of such styles of response to the emergency situation leads to a variety of rumors (rumors-monsters, aggressive rumors, etc.) and the spread of mass panic among the population.

The author concluded that the style will choose the executive power bodies and the actions that will be implemented to carry out liquidation of consequences of emergency situations depend not only the preservation of physical and material well-being, but also mental health of the victims.

Keywords: *emergency situation, liquidation of consequences of emergency situations, respond to emergency situation, information response to an emergency situations, the executive power body, the rumours, the circulation of rumours.*